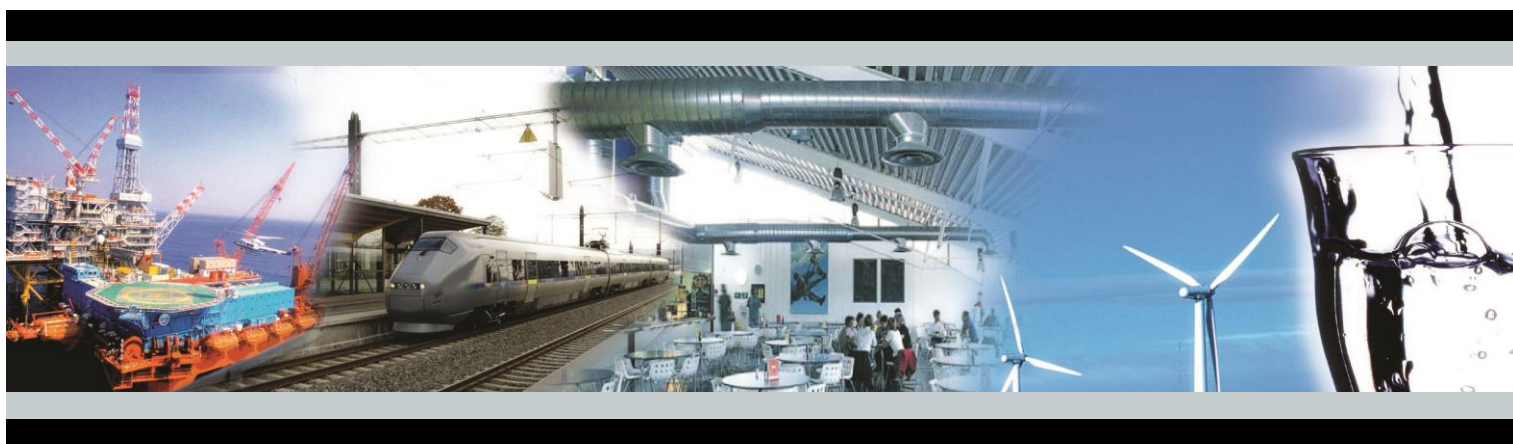

Berlevåg kommune

Konsekvensutredning
Fagtema kulturminner

RAPPORT

Rapport nr.: 447921-22	Oppdrag nr.: 447921	Dato: 10.02.2014
Kunde: Berlevåg kommune		
KU til reguleringsplan for Kongsfjord og Veineshalvøya		
<p>I forbindelse med en områdereguleringsplanen for Kongsfjord og Veineshalvøya, er fem kulturhistoriske delområder vurdert. Reguleringen vil stort sett virke positivt inn på registrerte kulturminner og kulturmiljø i Kongsfjord. De automatisk fredete kulturminnene er sikret gjennom regulering til formål vern. Verneverdige nyere tids kulturminner er avsatt med hensynssone kulturmiljø.</p> <p>Utfylling i sjøen og riving av deler av bygningsmassen i det nordligste fiskebruket i Fiskeværsveien innebærer at dette fiskebruket ødelegges. Den negative konsekvensen er imidlertid vurdert å være liten, ettersom dette kulturmiljøet har begrenset kulturhistorisk verdi. Mest negativt vil utfylling av kaien være, da dette visuelt kan virke negativt inn på opplevelsen av de verneverdige fiskebrukene lengst øst. Den negative effekten kan imidlertid avbøtes med å tilpasse det nye fiskeanlegget til omgivelsene. Det vurderte forslaget til reguleringsplan oppfylder dermed i stor grad Finnmark fylkeskommunes retningslinjer for 100-metersbeltet langs sjøen, der det heter at utbygging i urørte områder med kulturminneinteresser skal unngås (se 1.1).</p>		
Rev.	Dato	Revisjonen gjelder
Utarbeidet av: Mona Mortensen		Sign.:
Kontrollert av: Øystein Willersrud		Sign.:
Oppdragsansvarlig / avd.:		Oppdragsleder / avd.:
Thor-Arthur Didriksen/Alta		Øystein Willersrud/Alta

FORORD

På oppdrag fra Berlevåg kommune har SWECO Norge utarbeidet en konsekvensutredning for temaet kulturminner. Rapporten er utarbeidet i forbindelse med områdereguleringsplan for tettstedet Kongsfjord og Veidneshalvøya i Berlevåg kommune i Finnmark.

Fagansvarlig for temaet er cand.philol.arkeologi/fagspesialist Mona Mortensen. Kontaktperson hos oppdragsgiver har vært Robert Moan.

Bergen, 10.02.2014

Mona Mortensen

Innhold

1	Bakgrunn og metode.....	1
1.1	Bakgrunn for vurderingen.....	1
1.2	Datagrunnlag og metodikk for vurdering av verdi, omfang og konsekvens	2
2	Kulturhistoriske verdier innen undersøkelsesområdet	3
2.1	Influensområde	3
2.2	Status.....	3
2.3	Verdivurdering av de kulturhistoriske delområdene	4
3	Konsekvensvurderinger	10
3.1	0-alternativet	10
3.2	Omfangs- og konsekvensvurdering	10
4	Oppsummering	12
5	Referanser	13
5.1	Skriftlige kilder.....	13
5.2	Kilder på internett.....	13
5.3	Muntlige kilder.....	13

1 Bakgrunn og metode

1.1 Bakgrunn for vurderingen

I forbindelse med forslag til områderegulering for Kongsfjord i Berlevåg kommune er konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø utredet.

I forslag til planprogram (datert desember 2011) står:

”5.1.2 Konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø

Aktuelle problemstillinger og behovet for utredninger:

Målet for utredningen er å vurdere hvordan de planlagte tiltakene kan virke inn på de kulturhistoriske verdiene i planområdet. Den stående bebyggelsen i Kongsfjord har historisk tidsdybde ettersom stedet ikke ble utsatt for ødeleggelser under 2. Verdenskrig. Dette er en problemstilling som bør legges vekt på i utredningen. Alle registrerte kulturminner skal kartlegges, beskrives og verdivurderes. Sametinget og Finnmark fylkeskommune skal kontaktes. Potensialet for funn av ikke kjente automatisk fredete kulturminner skal vurderes. Avbøtende tiltak skal vurderes.

Metoder for utredningen:

De planlagte tiltakenes innvirkning på kulturmiljøer og kulturminner skal utredes i forhold til direkte påvirkning/inngrep samt endringer i kulturmiljøenes lesbarhet og opplevelsesverdi. Prinsippene for vurderingene skal bygge på metodikken i Statens vegvesens håndbok 140 for ikke-prissatte konsekvenser.”

Det vurderes som at rapporten oppfyller disse kravene.

Hvorfor verne kulturminner?

Kulturminnene representerer vår identitet og kollektive hukommelse om tidligere generasjoners samfunn og levekår. De er kilde til kunnskap og grunnlag for opplevelser og kan også være en bruksressurs for dagens brukere. I dag blir kulturminnevern og kulturpolitikk definert som et viktig element i landets miljøpolitikk.

De gjeldende nasjonale mål for kulturminner og kulturmiljøer er:

”Mangfoldet av kulturminner og kulturmiljø skal forvaltes og tas vare på som bruksressurser og som grunnlag for kunnskap, opplevelse og verdiskaping. Et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljøer skal tas vare på i et langsiktig perspektiv.

Det årlige tapet av verneverdige kulturminner og kulturmiljøer som følge av at de fjernes, ødelegges eller forfaller, skal minimaliseres. Innen 2020 skal tapet ikke overstige 0,5 prosent årlig.

Fredete og fredningsverdige kulturminner og kulturmiljøer skal være sikret og ha ordinært vedlikeholds nivå i 2020.”

(Hentet fra St. melding 21, 2004-2005 og St.melding 16, 2004-2005).

Både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå skal det tas hensyn til disse målsettingene. Finnmark fylkeskommune viser i sin uttalelse datert 18.01.2012 til at:

”I et 100-meters belte langs sjøen skal følgende retningslinjer legges til grunn:

- Utbygging i urørte områder med spesielle friluftsjnteresser, natur- og landskapskvaliteter eller **kulturminneinteresser** skal unngås. Det gjelder for eksempel utbygging i i kyst- og fjordlandskaper med spesielle kvaliteter.*
- Spørsmål om bygging skal vurderes i forhold til andre almenne interesser. Det bør ikke tillates utbygging i områder med spesiell verdi i forbindelse med friluftsliv og allmenn ferdsel, naturkvaliteter, naturmangfold, **kulturminner, kulturmiljøer og landskap.**”*

(Vår utheving)

1.2 Datagrunnlag og metodikk for vurdering av verdi, omfang og konsekvens

Kulturminner og kulturmiljø er kartlagt og vurdert i samsvar med metodikk i Statens vegvesen Håndbok 140 (2006). Med kulturminner menes enkeltstående minner etter menneskelig aktivitet. To eller flere kulturminner som i form, tid eller funksjon har en sammenheng omtales som et kulturmiljø. Det skilles mellom fornminner, samiske kulturminner og nyere tids kulturminner. Fornminner og samiske kulturminner eldre enn 100 år har et juridisk vern i henhold til Lov om kulturminner (kml). Nyere tids kulturminner kan vernes i henhold til plan- og bygningsloven.

Tiltaksområdet ble fysisk befart tilsvarende ca ½ dagsverk den 22. august 2011. Det er innhentet offentlig tilgjengelig informasjon i databaser referert i litteraturlisten.

Den viktigste databasen som er benyttet er Askeladden, som er Riksantikvarens database over fredete kulturminner og listeførte kirker. I tillegg er Miljøstatus med kartfesting av alle eldre bygg, konsultert. Disse er registrert i det såkalte Sefrak-registeret.

Kulturminner og kulturmiljø i undersøkelsesområdet med særlig kulturhistorisk verdi (verneverdi) er verdivurdert. Verneverdien til en kulturhistorisk lokalitet er en samlet vurdering av lokalitetens kvaliteter, grunnlagt med utgangspunkt i Riksantikvarens veiledere (2001, 2003) samt kriterier for verdisseting i Statens vegvesens håndbok 140 for ikke-prissatte konsekvenser (se vedlegg 1 og 2). De kulturhistoriske lokalitetene blir vurdert etter en tredelt skala: *liten – middels – stor*. I konsekvensvurderingen vil høyeste karakter ikke nødvendigvis bare gis til kulturminner og miljøer av nasjonal verdi. Lokale og regionale minner kan derimot gis stor verdi ut fra bl.a. lokalbefolkningens opplevelse og tilknytning til dem. Til tross for at anerkjent metodikk benyttes, er det viktig å presisere at verdivurderingene i fagrapporten er skjønsmessige vurderinger utført av fagutredere basert på eksisterende materiale. I tilfellene der det er knyttet usikkerhet til en lokalitets/objekts status er dette nevnt i verdivurderingen.

Verdivurderingene er presentert i kapittel 2.3. Omfangs- og konsekvensvurderingen er presentert i kapittel 3.2.

2 Kulturhistoriske verdier innen undersøkelsesområdet

2.1 Influensområde

Influensområdet tilsvarer planområdets arealer med registrerte kulturminner og -miljø. Det er særlig fysisk påvirkning som kan være aktuelt. Utover dette kan tiltaket også virke visuelt inn på de registrerte verdiene.

2.2 Status

Potensial for funn av ikke-kjente automatisk fredete kulturminner

Potensial for funn vurderes ut fra registrerte kulturminner samt generell kunnskap om lokal og regional forhistorie (hvor en kan forvente å finne automatisk fredete kulturminner og hvilke funnkategorier en kan regne med å finne). Med bakgrunn i tidligere registrerte funn, som ligger i sjøkanten, vil alle lune viker være område med potensial for spor etter steinalderbosetning i form av steinredskaper og-råstoff samt tufter. Det vil også være potensial for graver fra jernalder (fornminne) og gammetufter som er eldre enn 100 år (samiske og dermed automatisk fredet). I områder med moderne utbygging vil imidlertid potensialet være betraktelig lavere. Området rundt Veinesvatnet vurderes å ha stort potensial for funn av ikke-kjente automatisk fredete kulturminner.

Sametinget har foretatt befaring i planområdet på Kongsnes og på Veines. Det ble registrert tre nye kulturminnelokaliteter (Askeladden id. 158473,-75 og -76), alle definert som automatisk fredet (Sametinget 2012). Sametinget har ingen merknader til planen utover krav om sikring av disse og de tidligere kjente automatisk fredete kulturminnene i planområdet. Fylkeskommunen i Finnmark viser til Sametingets uttalelse når det gjelder automatisk fredete kulturminner (Finnmark fylkeskommune 2012b). Kravet til §9-undersøkelser vurderes dermed å være oppfylt.

Kulturminner og -miljø innen influensområdet

Tettstedet Kongsfjord og Veineshalvøya framstår i dag som fiskevær med bebyggelse tilbake til 1800-tallet. Dette er svært sjelden i regional sammenheng ettersom bebyggelsen de fleste steder i Finnmark ble brent ned under tyskernes tilbaketrekning i 1945. Det finnes flere fiskebruk i Kongsfjord og på Veines, hvorav ett fortsatt fungerer som fiskemottak. Ett av de tidligere brukene er i ferd med å rehabiliteres til turismeformål. Sporene etter menneskelig virksomhet går imidlertid mange tusen år tilbake i tid. Her er registrert boplasser samt tufteanlegg og gravrøyser som viser at både Kongshamn og Veineshalvøya har vært bosatt både i steinalder og jernalder. På Veineshalvøya er det også krigsminner fra 2.verdenskrig.

Planer med relevans for kulturminner i Kongsfjord

Det foreligger ingen konkrete planer med direkte relevans for kulturminner og miljø i Kongsfjord. Berlevåg kommune har imidlertid i samråd med Finnmark fylkeskommune vurdert muligheten for å verne det østligste fiskebruket langs fv 890. Dette er registrert i Askeladden med id 155647 med status som «Ikke fredet». Det antas at den nylige innleggingen i

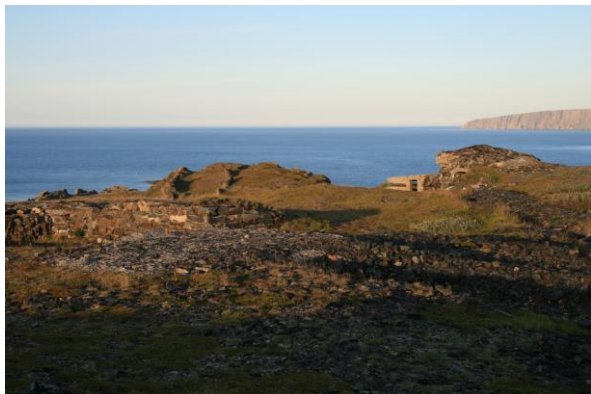

Askeladden av Kongsfjord landhandel og Kongsfjordbruket (fiskebruk) også vil tas med i videre vurderinger. Også disse to lokalitetene har status som «Ikke fredet», med Askeladden id 174909 og 174822.

2.3 Verdivurdering av de kulturhistoriske delområdene

Videre i teksten presenteres verdivurderinger av fem kulturhistoriske delområder. Kartutsnittene med registrerte kulturminner for hvert delområde er hentet fra Miljøstatus.no og fra Askeladden. Gul trekant=Sefrak-registrerte bygget mellom 1850 og 1900. Rød trekant=Sefrak-registrerte bygg bygget før 1850. Grå trekant= ruin eller revet bygning. Blå firkant med rune-R=registrering i Askeladden. Rød fylt sirkel=Automatisk fredet kulturminne.

Veines

Beskrivelse av enkeltobjekter

- Kongsfjord gjestehus med klynge av eldre bygninger (bygget mellom 1850 og 1900, ifølge Sefrak-registret)
- Krigsfort fra 2. verdenskrig
- Røys, fornminne (Askeladden id 27283)
- Gammetuft, samisk kulturminne eldre enn 100 år (Askeladden id 148797)
- Mulig grav (Askeladden id 158475)
- Tuft (Askeladden id 157873)
- Steinrøys (mulig grav) (Askeladden id 158476)

Krigsfort langs ryggen av Veines

Verdisetting

Husklyngen i fiskebruket/gårdstunet på Veines og de andre spredte bygningene/tunene representerer både opplevelsesverdi og kunnskapsverdi. Den nyrestaurerte og velholdte husklyngen i et storslagent landskap har opplevelsesverdi knyttet til estetikk og autentisitet og danner et kulturmiljø. Stedet viser dessuten de mange ulike funksjonene et tun kunne ha i den tradisjonelle fiskerbonde-økonomien med blant annet våningshus, fjøs, pakkhus og bolighus for arbeidere. Slike tun var tidligere vanlig i regionen, men er i dag sjelden bevart. Krigsfort fra 2. verdenskrig er vanlig forekommende langs kysten i Nord-Norge, men fortet på Veines gir en særlig opplevelsesverdi med utsikt direkte mot Barentshavet. De automatisk fredete kulturminnene gir kvaliteter knyttet til alder og variasjon. Samlet har kulturminnene stor tidsdybde.

Verdi: Stor

Ved Veinesvatnet

Beskrivelse av enkeltobjekt

- Eldre bebyggelse langs Veinesvatnet med flere bygg fra tiden mellom 1850 og 1900
- Gammetufter og mulig nausttuff Veineshalsen og Frantzenneset (Askeladden id 27564 og id 148797)

Verdisetting

Den eldre bygningsmassen har opplevelsesverdi knyttet til identitet. Sammen med de andre eldre byggene representerer disse det regionalt tradisjonelle bosetningsmønsteret som i dag sjelden er bevart. De automatisk fredete kulturminnene har opplevelsesverdi knyttet til identitet og kunnskapsverdi knyttet til historisk og vitenskapelig kildeverdi.

Verdi: Middels

Tettstedet Kongsfjord

Beskrivelse

- Eldre bebyggelse i klynge innerst i Kongsfjord bygget mellom 1850 og 1900, hvorav Kongsfjord landhandel er tillagt særlig verneverdi, selv om det ikke er fredet (Askeladden id 174822)
- Boligfelt bygget i et stramt vegmønster (etterkrigstiden)
- To fiskebruk, hvorav et er gjort om til museum/galleri
- Steinalderboplass (Askeladden id 17225) samt et løsfunn i form av en beinspydspiss (Askeladden id 63580)

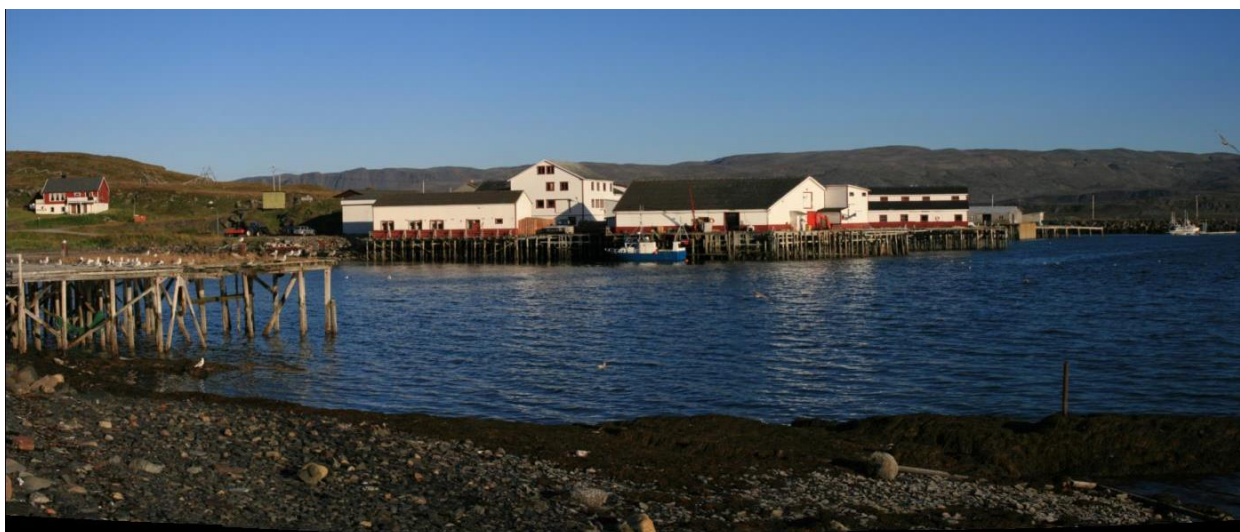

Verdisetting

Det eldste Kongsfjord med bakeri/butikk, bolighus, fjøs og andre uthus samt et fiskebruk, har opplevelsesverdi knyttet til estetikk og identitet. Blant den eldre bebyggelsen utmerker Kongsfjord landhandel seg med stor egenverdi. Samlet har stedet kunnskapsverdi knyttet til regionalt typiske små tettsteder, som sjelden er bevart. Boligfeltet med stram gatestruktur fra etterkrigstiden er et godt eksempel på boligbygging i etterkrigstiden. Dette skiller seg fra den tidligere dynamiske utvidelsen som fulgte topografien i den eldste delen av Kongsfjord. Fornminnene tilfører tidsdybde og alder.

Verdi: Stor

Fiskevær i Fiskeværsveien

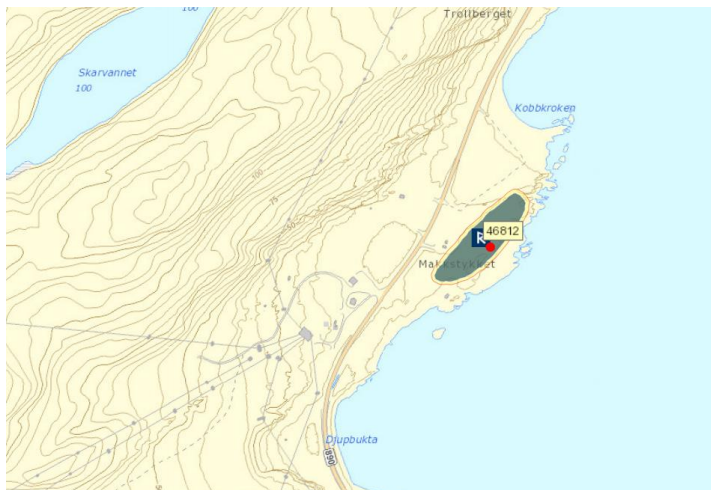
Beskrivelse	Verdisetting
<ul style="list-style-type: none"> - Fiskebruket Solsletten med flere brukere (bygget mellom 1850 og 1900, ifølge Sefrak-registeret). En av bygningene har Askeladden id 156647, med status «Ikke fredet». - Fiskebruket Kongsfjord (usikker datering, men innlagt i Askeladden med status som «Ikke fredet», med Askeladden id 174909). Her er to hus, pir og kai gitt verneverdi. - Fiskebruk lengst nordvest som skal være bygget etter 1945. 	<p>Fiskebrukene i Fiskeværsveien har enkeltvis og samlet opplevelsesverdi knyttet til identitet og symbolverdi, som fiskebruk som unnslett nedbrenningen på slutten av 2. verdenskrig. Eiendommene lengst sørøst gjennomgår antikvarisk restaurering og er planlagt brukt i sammenheng med turisme. Bruket lengst vest har lavere kulturhistorisk verdi da det er i relativt dårlig stand og av yngre dato enn det østlige, men viser byggeskikk i en annen historisk epoke. Samlet har brukene historisk kildeverdi.</p> <p>Verdi: Middels-stor</p>

Makkstykket

Beskrivelse

- Automatisk fredet lokalitet med seks tufter. To av disse er vurdert som typiske steinaldertufter, de fire andre er trolig fra jernalder eller middelalder.

Verdisetting

Tuftene har opplevelsesverdi knyttet til identitet og symbolverdi. De har videre kunnskapsverdi knyttet til tidsdybde og alder samt historisk og vitenskapelig kildeverdi.

Verdi: Stor-middels

3   Konsekvensvurderinger

Konsekvensvurderingene er gjort ut fra plankart datert 10.02.2014.

Konsekvensvurderingen er presentert tabellarisk. Tabellen inneholder navn og verdi på de kulturhistoriske delområdene. Deretter er tiltakets effekt beskrevet, basert på reguleringsplanen. Basert på dette er det foretatt en verbal beskrivelse av om konsekvensene er vurdert å være negative eller positive for de enkelte objektene innen det kulturhistoriske delområdet. Konsekvensgraden er satt iht. konsekvensviften i vedlegg 3. Avbøtende tiltak/merknader er foreslått dersom dette har vært aktuelt.

3.1   0-alternativet

0-alternativet er dagens situasjon inkludert vedtatte planer, uten at områdereguleringen blir vedtatt.

3.2   Omfangs- og konsekvensvurdering

Vurderingene presenteres verbalt og tabellarisk.

KULTURHISTORISK DELOMRÅDE	VERDI	TILTAK (status i reguleringsplan)	OMFANG - KONSEKVENNS	AVBØTENDE TILTAK/KOMMENTAR
Veines	Stor	Veines blir liggende dels i område regulert til spredt bebyggelse og dels i LNFR med formål friluftsområde. De automatisk fredete kulturminnene er regulert til formål vern. Et større område rundt krigsminnene er avsatt til hensynssone bevaring.	<p>Reguleringen av lokalitetene med automatisk fredete kulturminner og hensynssone rundt krigsminnene vil bidra til en god forvaltning av kulturminnene.</p> <p>Så lenge eventuelle nye naturstier og observasjonsskjul på Veineshalvøya legges i god avstand fra registrerte kulturminner vil slike tiltak ikke virke negativt inn på kulturminner og kulturmiljø.</p> <p>Tiltaket vil gi <i>intet omfang/lite positivt omfang</i> for kulturminner og kulturmiljø.</p> <p><i>Liten positiv konsekvens</i></p>	Ettersom krigsminnene på ryggen av Veineshalvøya ikke er faglig registrert, bør anleggning av naturstier og observasjonsskjul ikke skje uten samtykke fra regionale kulturminnemyndigheter. Det bør vurderes om den eldre bebyggelsen på Veines (Kongsfjord gjestehus) skal reguleres til hensynssone bevaring for å sikre at bebyggelsesstrukturen ikke ødelegges av moderne tiltak. Avbøtende tiltak for øvrig er ikke nødvendig.
Veinesvatnet	Middels	Lokalitetene med automatisk fredete kulturminner reguleres til formål vern kulturminner. Veinesvatnet blir hovedsakelig liggende i LNFR-område i tillegg til boligbebyggelse og grav- og urnelund. Ingen konkrete nye tiltak reguleres.	<p>Reguleringen av lokalitetene med automatisk fredet kulturminner vil bidra til en god forvaltning av kulturminnene. Området blir liggende urørt av moderne tekniske inngrep. Dette gjør det mulig å bevare den eldre bygningsmassen, selv om ikke disse er regulert til hensynssone bevaring.</p> <p>Tiltaket vil gi <i>intet omfang/lite positivt omfang</i> for kulturminner og kulturmiljø.</p> <p><i>Liten positiv konsekvens</i></p>	Avbøtende tiltak er ikke nødvendig.
Kongsfjord	Stor	Den eldre bygningsmassen i området som er regulert til bolig og fritidsbebyggelse samt det eldre butikk-lokalet, som ligger i område regulert til forretning, er regulert til hensynssone.	<p>Reguleringen med hensynssone på den eldre bygningsmassen vil bidra til en god forvaltning av kulturminnene.</p> <p>Tiltaket vil gi <i>lite positivt omfang</i> for kulturminner og kulturmiljø.</p> <p><i>Liten positiv konsekvens</i></p>	Det kan vurderes om også de eldre våningshuset på gnr 6/76 og uthuset sørøst for dette skal omfattes av en hensynssone.
Fiskebruk langs Fiskeværsveien	Middels-stor	Fiskebruket lengst nord blir liggende i et område som reguleres til industriområde med kai, inkludert utfylling i sjø. Fiskebrukene lengst sør reguleres til fritid/turisme. Vest for	<p>Regulering av det nordligste fiskebruket med riving av bygninger og utfylling ødelegger dette kuturmiljøet. Ettersom bygningsmassen er i</p>	Et viktig avbøtende tiltak ved bygging av det nye fiskebruket er at uttrykket på det nye anlegget tilpasses

		dette reguleres en båthavn langs moloen, som blir en utvidelse av eksisterende molo.	<p>relativt dårlig stand vil endringer av bygningsmassen ikke gi særlig negativt omfang. Utfyllingen i sjø kan derimot bidra til å endre sammenhengen og strukturen som de eksisterende fiskebrukene danner. En ny båthavn vil visuelt kunne «stenge inne» brukene lengst sørøst, som har størst kulturhistorisk verdi. Den historiske sammenhengen kan med det delvis svekkes. Imidlertid oppveies dette av fiskebrukene Solsletten og Kongsfjordbruket er i ferd med å rehabiliteres og har fått en «offisiell» verneverdi ved å bli lagt inn i Askeladden.</p> <p>Tiltaket vil gi <i>intet omfang-lite negativt omfang</i> for kulturminner og kulturmiljø.</p> <p><i>Ingen-ubetydelig negativ konsekvens</i></p>	stedegen byggeskikk. Dette bør presiseres/spesifiseres i planbestemmelsene. Fiskebruket lengst øst bør reguleres til hensynssone bevaring for å sikre det verneverdige anlegget mot moderne tekniske inngrep.
Makkstykket	Stor-middels	Lokaliteten med automatisk fredete kulturminner er regulert til formål vern kulturminner i et LNFR-område.	<p>Reguleringen av lokaliteten med automatisk fredet kulturminne vil bidra til en god forvaltning av kulturminnet.</p> <p><i>Middels positiv konsekvens</i></p>	Ikke nødvendig.

4 Oppsummering

Områdereguleringen vil stort sett virke positivt inn på kulturminner og kulturmiljø i Kongsfjord. De automatisk fredete kulturminnene er i samråd med kulturminnemyndighetene sikret gjennom regulering til formål vern. Verneverdige nyere tids kulturminner er avsatt med hensynssone kulturmiljø.

Utfylling i sjøen og riving av deler av bygningsmassen i det nordligste fiskebruket i Fiskeværsveien innebærer at dette fiskebruket ødelegges. Den negative konsekvensen av dette er imidlertid vurdert å være liten, ettersom dette kulturmiljøet er vurdert å ha begrenset kulturhistorisk verdi. Mest negativt vil utfylling av kaien være, da dette visuelt kan virke negativt inn på opplevelsen av de verneverdige fiskebrukene lengst øst. Den negative effekten kan imidlertid avbøtes med å tilpasse det nye fiskeanlegget til omgivelsene. Det vurderte forslaget til reguleringsplan oppfyller dermed i stor grad Finnmark fylkeskommunes retningslinjer for 100-metersbeltet langs sjøen, der det heter at utbygging i urørte områder med kulturminneinteresser skal unngås (se 1.1).

Vern av kulturminner og kulturmiljø er tilfredsstillende ivaretatt med planen.

5 Referanser

5.1 Skriftlige kilder

Finnmark fylkeskommune, 2012a: *Innspill til reguleringsplanarbeid/områderegulering og utlegging av planprogram for Kongsfjord tettsted og Veines i Berlevåg kommune. Varsel om befarings*. Brev av 18.01.2012, ref 09/00894-13

Finnmark fylkeskommune, 2012b: *Uttalelse til Områdeplan for Kongsfjord/Veidnes*. Epost frå Annbjørg Løvik Erman, datert 19.desember 2012

Riksantikvaren, 2001: *Alle tiders kulturminner!*

Riksantikvaren, 2003: *Kulturminne og kulturmiljø i konsekvensutgreiingar, Riksantikvarens rapportar 31*.

Sametinget, 2012a: *Vedrørende oppstart av områdeplan med tilhørende konsekvensutredning for Kongsfjord og Veidnes, gnr. 6, Berlevåg kommune – varsel om befarings*. Brev av 17.01.2012 ref 11/5963 - 2

Sametinget, 2012b: *Uttalelse etter befarings vedrørende områdeplan for Kongsfjord tettsted og Veidnes, Gnr 6, Berlevåg kommune*, brev av 29.10.2012.

Statens vegvesen, 2006: *Håndbok 140 veileder for konsekvensanalyser*

5.2 Kilder på internett

Miljøstatus, Sefrak-registrerte bygninger: <http://www.miljostatus.no>

Askeladden, Riksantikvarens register over fredete kulturminner og listeførte kirker: <http://159.162.103.56/login/index.jsp>

NBI-registeret med oversikt over nasjonale kulturhistoriske bymiljøer: <http://nb.ra.no/nb/index.jsf>

5.3 Muntlige kilder

Robert Moan, Berlevåg kommune

Susanne Wasa Hagen, Finnmark fylkeskommune (svar på henvendelse per epost)

Thor-Andreas Basso, Sametinget (svar på henvendelse per epost)

Vedlegg

1-Hoved- og delverdier brukt ved verdivurdering av kulturminner og kulturmiljø (basert på RA 2001, 2003)

<i>Opplevelsesverdi</i>	<i>Kunnskapsverdi</i>	<i>Bruksverdi</i>
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Identitetsverdi</i> - <i>Symbolverdi</i> - <i>Estetisk verdi (Arkitektonisk/kunstnerisk verdi)</i> - <i>Autentisitet</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Representativitet</i> - <i>Historisk/vitenskapelig kildeverdi</i> - <i>Alder</i> - <i>Variasjon/mangfold</i> - <i>Autentisitet</i> - <i>Typisk-sjeldenhet</i> - <i>Tidsdybde</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Miljøverdi</i> - <i>Bruksressurser</i> - <i>Økologisk verdi</i> - <i>Næringsverdi</i> - <i>Pedagogisk verdi</i>

2-Kriterier for verdisetting av kulturminner og kulturmiljø. Hentet fra Håndbok 140, figur 6.18. (Statens vegvesen 2006)

Type kulturmiljø	Liten verdi	Middels verdi	Stor verdi
Tekniske og industrielle kulturmiljøer og rester etter slike (industri, samferdsel)	<ul style="list-style-type: none"> - Miljøet er vanlig forekommende. - Inneholder bygninger uten spesielle arkitektoniske kvaliteter. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miljøet er representativt for epoken, men ikke lenger vanlig. - Inneholder bygninger med arkitektoniske kvaliteter. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miljøet er sjeldent og et spesielt godt eksempel på epoken. - Inneholder bygninger med spesielt store arkitektoniske kvaliteter.
Andre kulturmiljøer (miljøer knyttet til spesielle enkeltbygninger, kirker, kulturlandskap, parker og lignende)	<ul style="list-style-type: none"> - Miljøet er vanlig forekommende og/eller fragmentert. - Bygninger uten spesielle kvaliteter. - Vanlig kulturlandskap med endret topografi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miljø som er representativt for epoken, men ikke lenger vanlig. - Bygninger/objekter med arkitektoniske/kunstneriske kvaliteter. - Vanlig kulturlandskap med noe endret topografi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miljø som er sjeldent og/eller godt eksempel på epoken. - Bygninger/objekter med svært høy arkitektonisk/kunstnerisk kvalitet. - Sjeldent/gammelt kulturlandskap.

3- Konsekvensvifta, figur 6.5 i Håndbok 140 (Statens vegvesen 2006). Med vifta avleses konsekvensgrad ut fra fastsatt verdi og omfang.

